

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA VIẾT VĂN – BÁO CHÍ

TRẦN THỊ MAI ANH

TÁC PHẨM TỐT NGHIỆP
(KHÓA 11, NĂM 2008 – 2012)

HÀ NỘI – 2012

Lời Cảm Ơn

Tôi xin chân thành cảm ơn đến các thầy giáo, cô giáo trong khoa Viết Văn – Báo chí. Cảm ơn cô giáo chủ nhiệm và các bạn sinh viên lớp viết văn K11. Xin cảm ơn các nhà văn, nhà thơ, nhà phê bình văn học, đã đến giảng dạy, cung cấp và truyền thụ kinh nghiệm, tạo bản lề quan trọng trong quá trình học tập văn chương của tôi. Đặc biệt, tôi xin cảm ơn nhà văn Văn Giá, nhà văn Lê Minh Khuê, và nhà văn Sương Nguyệt Minh đã có những chia sẻ và giúp đỡ, động viên tôi trong thời gian thực hiện bài tốt nghiệp này.

Kết thúc một khóa học chưa phải là kết thúc một sự nghiệp. Đó như một quá trình rèn luyện, và được đánh dấu bằng sự công nhận là người trưởng thành của xã hội. Với tôi trong suốt quá trình học tập cũng là khoảng thời gian tôi chập chững biết đi, đi vào con đường văn chương của mình. Cũng giống như giai đoạn con chim non đang mọc đủ lông và đợi đôi cánh cứng cáp để có thể bay lượn trong cuộc sống. Để có hành trang cho tôi tự tin, vững tiến hôm nay và ngày mai, cũng là nhờ những ngày hôm qua tôi đã được tiếp thu nhưng kiến thức mà các thầy, các cô, các nhà văn, nhà thơ, nhà phê bình đã chăm bẵm. Một con người có tài giỏi đến đâu ắt cũng phải có người thầy, người bạn... Điều đó chắc chắn luôn luôn đúng. Qua quá trình học tập tôi đã định hướng được cho mình.

Tôi còn nhớ như in những tác phẩm đầu tiên tôi viết khi nộp bài sơ khảo vào trường. Cô Lê Minh Khuê chấm bài có hỏi : “Theo em truyện của em viết có cốt truyện hay không?”. Tôi đáp ứng, chưa biết trả lời cô như thế nào cho rõ ràng. Thật ra lúc ấy tôi còn chưa phân biệt được truyện thế nào là có cốt truyện và không có cốt truyện. Bốn năm sau tôi trở lại gặp cô với tập truyện tốt nghiệp trong tay. Bản thân tôi rất sợ mỗi truyện ngắn của mình viết xong bị thầy cô nhận xét là thứ văn chương ô mai, dèm đẹp. Những lúc như thế tôi cảm thấy mình lúng túng trong việc viết, nhưng chính lúc ấy, nhiều quan niệm về đời sống, về nghề nghiệp được nhận thức sâu hơn. Tôi nhận ra những khó khăn cũng có ích cho mình.

Mọi con đường đi đến đích sẽ là con đường đầy chông gai và thử thách, nhưng tôi luôn tin rằng, bằng sự say mê, khát vọng, cố gắng và thêm niềm tin thì cuối con đường ấy là thành công và ước mơ.

Đôi điều chia sẻ về tác phẩm tốt nghiệp

Trong bài tốt nghiệp này tôi chọn ra bốn truyện ngắn để nộp là : Chuyến đi; Dấu vết; Nhật kí người câm; và Rơi. Đề tài về những câu truyện này tôi thường lấy từ những truyện xảy ra trước mắt, thường thì nó chỉ là một câu nói mà tôi vụt nghe thấy, hoặc một hình ảnh thoáng qua trong đầu khi đi đường hay cũng có những cái chính bản thân tôi trải qua. Sau đó tôi viết nó bằng nếp nghĩ của tôi tạo ra, bằng cách chắp nối các chi tiết, hình ảnh tâm lí, lời đối đáp, làm cho ăn khớp với nhau và đẩy bật được điều mình muốn diễn đạt.

Trong bốn truyện trên tôi thích nhất truyện Dấu vết, bởi tôi thấy nhân vật này mang tâm thế của rất nhiều người trẻ tuổi như tôi, nhiều lúc tâm lí rất hoang mang, không biết làm gì, bầu vịu vào đâu. Hàng ngày cứ ngồi bó gối chờ nước sôi, đến lớp nghe thầy giảng bài cũng không được mấy chữ vào đầu. Lặng lẽ, âm thầm để ý cuộc sống xung quanh. Cái trạng thái bình yên trong bất an luôn dính dấp họ. Tôi nghĩ đây chính là tâm thế của thời đại mà nhiều nhiều bạn trẻ đang phải trải qua.

Quan niệm văn chương

Truyện ngắn ra đời như một cuộc gặp gỡ giữa người viết và độc giả . Theo tôi, khi viết truyện tác giả phải phải trực tiếp đã động tới những điều mà mọi người suy nghĩ trong ngày hôm nay, ko nên nhất thiết trói buộc nó vào những khuôn mẫu gò bó. Qua tính cách và hành động , các nhân vật đại diện cho một cách suy nghĩ xử sự, một thái độ sống mà tác giả cũng biểu dương hay phê phán. Thể hiện những tình cảm, suy nghĩ cho thực cho hay, và tìm được độc đáo cho riêng mình.

Truyện ngắn đòi hỏi ta hoàn thiện. Cho đến giờ, tôi vẫn chưa ưng ý một tác phẩm nào của mình. Trong thời gian ngồi viết phần Lời cảm ơn này một người bạn của tôi có nói: “Em nên viết lời xin lỗi thì hợp lí hơn”. Chỉ là một câu nói đùa thôi nhưng tôi biết mình

sẽ còn phải học tập, cố gắng rất nhiều. Trong quá trình viết tôi cũng trải qua nhiều thất bại và học hỏi được nhiều ở những nhà văn đi trước, mỗi người đều có các cách làm việc riêng, chính vì thế tôi hết sức khao khát được trau dồi học hỏi kinh nghiệm về cách viết, cách làm nghề để trở thành một cây bút chuyên nghiệp. Với văn chương tôi biết chắc chắn rằng mình chưa dừng lại ở đây được.

Chuyến Đi

Ngoài kia, trời đã bắt đầu tối, anh loạng choạng và mệt mỗi bước ra khỏi phòng mổ. Ca phẫu thuật này khá khó khăn, bệnh nhân đã bị vỡ ruột thừa trước khi đưa đến bệnh viện. Anh đã ở trong phòng phẫu thuật cả buổi chiều, đây là ca phẫu thuật khó nhất từ trước đến nay anh đảm nhiệm. Bệnh nhân đã qua tình trạng nguy kịch nhưng vẫn cần phải theo dõi biến chứng của bệnh. Nhìn khuôn mặt lo âu của người nhà bệnh nhân mà anh không khỏi chạnh lòng.

Đẩy cánh cửa phòng thay đồ anh bước vào trong, cởi chiếc áo blouse treo lên móc, anh soi bóng mình trên gương. Trông anh phờ phạc và già hơn cái tuổi 30 của mình. Đầu óc anh đang nghĩ đi tận đâu tận đâu. Mấy ngày nay anh cảm thấy mệt mỏi kèm theo một sự bất an không cất nghĩa nổi. Mở ngăn tủ anh lấy chiếc áo sơ mi ra thay. Chiếc áo sơ mi kẻ trắng bó lấy thân thể cường tráng của anh trông anh thật gọn gàng và lịch lãm.

Dọc hành lang dài anh lững thững ra về không để ý quan sát những người xung quanh mình. Sau một ngày làm việc mệt mỏi, anh chỉ mong sớm trở về nhà đánh một giấc ngủ dài. Khi đi qua khu nhà xác bỗng dưng anh cảm thấy một cái lạnh gai người chạy dọc sống lưng, không khí buổi chiều tối trở nên ngột ngạt đầy ma mị. Anh sai những bước dài hơn để nhanh chóng vượt qua bầu không khí này. Anh lúc nào cũng có cảm giác một ánh mắt vô hình nào đó đeo đuổi mình nhiều đêm nay. Nhiều đêm anh mơ thấy có một đôi mắt hay nhìn anh từ đằng sau gáy. Anh rùng mình tỉnh dậy thấy thân thể mình đầm đìa mồ hôi.

Anh lặng lẽ cho xe chạy trên phố lòng băng khuâng. Đời anh đã chứng kiến nhiều cái chết. Vậy mà cái chết của người đàn ông mù tuần trước cứ ám ảnh anh mãi. Sáng đó, anh mới tới cơ quan thay xong chiếc áo blouse quen thuộc vào người. Đang định pha cho mình một ấm chè thì xe cứu thương đưa một người đàn ông bị tai nạn giao thông be bét máu đến. Nạn nhân được y tá sơ cứu trong phòng cấp cứu, người ta nhanh chóng chụp chiếu làm thủ tục cho nạn nhân vào phòng mổ. Vết thương trên đầu và bên sườn rất nặng nhưng người đàn ông vẫn rất tỉnh táo đến lạ kì. Bất giác người đàn ông đó quay sang nhìn chằm chằm vào anh một cái nhìn cầu khẩn, đôi môi run rẩy không nói nên câu. Anh đang cố chờ một câu nói từ đôi môi đó.

- Bác sĩ, tim bệnh nhân ngừng đập rồi! Ai đó nhắc anh.

- Ngừng đập rồi sao?

Sau câu hỏi ngớ ngẩn anh như bưng tỉnh. Anh dùng hai tay đặt chồng lên tim người bệnh ấn mạnh mấy lần nhưng vô hiệu.

- Đưa máy hỗ trợ tim cho tôi. Anh thét lên.

- Nhưng bệnh nhân đã tử vong rồi.

Tất cả y tá, bác sĩ đều đổ dồn ánh mắt về phía anh, chưa bao giờ họ thấy vị bác sĩ mổ giỏi nhất bệnh viện của mình lại mất bình tĩnh đến thế. Không khí trở nên im lặng dễ sợ. Màn hình điện tim dừng lại con số không. Anh chậm rãi đưa tay vuốt mắt cho người chết rồi đi ra khỏi phòng không nói một lời nào.

Trời bắt đầu mưa. Những cơn mưa mùa hạ ngập trời, nước chảy thành dòng trên sân. Nhìn dòng nước anh nhớ ngày còn nhỏ, mỗi lần trời mưa anh hay gấp thuyền giấy thả trôi theo dòng rồi quay sang hỏi mẹ.

- Mẹ nước nhiều thế nó sẽ chảy về đâu?

- Về biển đó con. Mẹ đang khâu dờ cái áo rách ngắc đầu lên trả lời.

- Mẹ sao trời lại có mưa?

- Mẹ cũng không biết nữa. Khi nào con lớn con sẽ biết con trai à.

Thế rồi anh đi học, anh cũng có được câu trả lời. Mưa là do hơi nước bốc lên ngưng tụ lại thành mây khi những giọt nước tụ lại nặng quá, gặp điều kiện thuận lợi, nước rơi xuống thì gọi là mưa và quá trình này được lặp đi lặp lại. Cứ thế, cứ thế và cứ thế

Anh nở một nụ cười chua xót. Con người tiến hóa từ dã thú và một phần bản năng dã thú vẫn thường trực trong con người đang đợi tiến hóa. Sáng nay, ti vi vừa đưa tin có vụ án con trai giết bố rồi vứt xác xuống sông. Ảnh lắm nhảm chắc là do bản năng dã thú trỗi dậy.

Anh mệt mỏi tựa hân người vào thành ghế nhìn ra ngoài cửa sổ. Trời đã hết mưa, chỉ còn gió thổi rào rào. Anh mông lung nghĩ đến số phận con người chết rồi sẽ đi về đâu? Mà biết đi về đâu được? Tiếng gõ cửa đưa anh

trở về với thực tại. Cô y tá ôm tập hồ sơ mang vào cho anh để làm thủ tục cho người nhà nhận thi thể nạn nhân mới tử vong. Anh không thể tin vào điều tai mình vừa nghe. Giọng cô y tá vẫn còn vọng đó mới hai giây trước đây thôi. Ông ấy mù? Không thể! Rõ ràng là ông ta có nhìn anh một cách cầu khẩn đấy thôi! Anh muốn nói thế với cô y tá để xác nhận lại điều cô vừa nói. Nhưng biết đâu lại chính anh nhìn ông ta chứ đâu phải ông ta đang nhìn anh. Anh im lặng lật từng trang giấy, kỹ một cái tên rồi gấp chúng lại đưa cho cô y tá. Cô nhận tập hồ sơ cảm ơn anh rồi đi ra khỏi phòng. Căn phòng trở nên tĩnh lặng, chỉ có tiếng điều hòa quay vù vù, tiếng tích tắc của chiếc đồng hồ treo trên tường. Anh bàng hoàng nghĩ lại chuyện mới xảy ra, anh không tin là mình lại sai lầm đến thế. Từ lúc bước chân vào nghề dù một sai lầm nhỏ anh cũng không để xảy ra. Anh vẫn đinh ninh rằng ông ta không hề bị mù. Bất giác anh lao ra khỏi cửa.

Một tiếng phanh rít dài và gấp gấp làm anh bừng tỉnh khỏi dòng suy nghĩ, thấy mình đang đứng trước đầu một chiếc xe tải đèn pha sáng chói. Anh chưa kịp suy nghĩ gì thì gã lái xe đã thò đầu ra khỏi cửa kính văng một câu:

- Mẹ thằng kia, mày chán sống rồi à?

Nói rồi gã quay vô lăng cho xe tránh anh ra, chiếc xe rô ga lao nhanh trên con đường vắng. Anh bàng hoàng trước câu nói của gã. “Chuyện gì đã xảy ra với mình thế này?”. Anh nhắm mắt lại đấm nhẹ lên trán.

Mấy ngày nay anh cảm thấy nặng nề với công việc, mệt mỏi với chuyện tình cảm. Không biết giờ này nàng đang làm gì? Anh muốn được nghe giọng nói trong veo của nàng qua điện thoại. Anh gọi vào số máy của nàng nhưng không liên lạc được. Hay là nàng thay số mới? Có lẽ là vậy. Anh đã tranh cãi với nàng về chuyện anh sẽ đi Châu Phi có lẽ vì thế mà nàng giận anh. Anh mở cửa bước vào phòng. Một căn phòng lạnh tanh không ấm hơi người. Bên góc phải của căn phòng có chiếc tủ đựng đầy sách nghiên cứu sinh học. Bộ xương người bằng thạch cao trắng toát với những chiếc răng khô khốc nhô ra được để ở trên chiếc bàn làm việc. Anh mệt mỏi đặt người nằm xuống chiếc giường cạnh đó mắt lim dim mơ màng.

Bên khung cửa sổ xuất hiện một người đàn bà mái tóc để sổ ẩn hiện sau tấm rèm trắng. Một khuôn mặt kỳ dị ẩn sau nụ cười méo xệch. Căn phòng trở nên ngột ngạt, không khí ẩm ướt. Tiếng trẻ con, tiếng dao kéo, tiếng rên, tiếng khóc, đủ những thứ âm thanh kỳ quái điếng người. Anh nghe thấy những tiếng đồ vỡ, tiếng sách rơi từ trên kệ xuống nền, gió vi vu thổi hất tung những mẩu giấy trắng lên không. Một cái bóng đen kéo dài dè dặt lên người anh. Lúc đầu là chân dần dần lên đến cổ, anh không thở được. Anh cố vùng vẫy, cố giãy giụa để thoát khỏi cái bóng đen đó. Chuông điện thoại reo làm anh choàng tỉnh. Anh run rẩy cảm tưởng như bàn tay đó vẫn còn đặt nguyên trên cổ. Bên khung cửa sổ tấm rèm lung lay, hình ảnh người đàn bà với con mắt đen hun hút vẫn còn đó trong trí nhớ anh.

Anh uể oải đưa tay vợ lấy chiếc điện thoại trên đầu giường, mở tin nhắn ra xem. Là tin nhắn của nàng, anh mừng rơn. Nàng lúc nào cũng xuất hiện đúng lúc anh cần. Tin nhắn của nàng câu đầu tiên sẽ là hỏi thăm sức khỏe và nàng không bao giờ quên nói “Em yêu anh” cuối dòng tin nhắn. Những dòng tin nhắn như vậy khiến anh thấy nhàm chán vô vị nhưng lúc này anh lại thấy nó cần thiết đến thế. Nếu không có tin nhắn của nàng không biết chuyện gì đã xảy đến với anh. Nỗi cô đơn xâm chiếm tâm hồn anh. Sáng hôm sau, anh nhận một cuộc điện thoại từ số máy lạ không biết người đầu dây bên kia nói gì mà mặt mũi anh thất thần. Anh bỏ điện thoại lao vào bệnh viện lòng sục hết tất cả các khoa, các phòng, tấm lưng áo đã dẫm mồ hôi. Anh làm việc ở đây hơn bốn năm, quen thuộc từng ngõ ngách vậy mà tìm một người bệnh thôi sao lại khó khăn thế. Anh đứng lại trước cửa phòng số 23 hít một hơi thật sâu rồi đẩy cửa bước vào, mùi este thoang thoang xông vào mũi. Nàng đang nằm trên giường bệnh thở bằng ôxi. Trông nàng gầy và xanh xao đi rất nhiều. Anh muốn lao vào ôm lấy thân thể nhỏ bé của nàng. “Chúa ơi xin đừng mang cô ấy đi. Con xin Ngài”. Anh run rẩy cầu nguyện. Bàn tay nhỏ bé của nàng nằm gọn trong đôi tay anh. Giọt nước mắt của một người đàn ông đang lăn dài trên đôi gò má cháy sạm. Ngày trước, anh đã tiễn người mẹ yêu thương của mình ra đi trong những giọt nước mắt đau đớn. Trái tim anh tan nát, anh thất vọng, anh không còn tin rằng có Chúa. Anh đã quyết định chọn nghề y để cứu chữa người bệnh. Anh nghĩ rằng chỉ có cách đó mới là con đường tốt nhất nhưng giờ đây anh đang bất lực nhìn người con gái mình yêu thương chết dần trong sự tuyệt vọng. Nàng mới 20 tuổi, bao nhiêu dự định và ước mơ tươi đẹp phía trước anh không thể để cho nàng chết được, dù có phải làm bất cứ điều gì. Nhìn khuôn mặt gầy xẹp xanh xao và đôi môi tái nhợt của nàng anh không đành lòng. Khẽ đưa bàn tay tháo ống thở ra nàng nói với anh:

- Sao anh biết em ở đây mà đến? Anh đừng khóc. Em... không... sao đâu.

Giọng nàng đứt quãng trong hơi thở khó nhọc. Mới tuần nay thôi nhưng nàng đã yếu đi rất nhiều. Nàng cố cười với anh một cái nhợt nhạt của người ốm.

Cuối cùng thì căn bệnh ung thư phổi đã cướp đi mạng sống của nàng. Nàng nằm đó bình thản, đôi môi hé mở như một người đang đi vào giấc mơ đẹp. Không một chút gọi là đau đớn. Người ta kéo tấm khăn trắng phủ lên thi thể nàng. Tim anh như vỡ vụn. Cuối cùng thì anh cũng hiểu tại sao nàng không cho anh đi Châu Phi. Nàng sợ không có cơ hội nhìn thấy anh lần cuối. Nàng cũng muốn ích kỷ một chút cho riêng mình. Sự ra đi của nàng tác động đến anh rất nhiều. Anh mệt mỏi và uể oải anh không thể thôi nghĩ về nàng. Anh đã trải qua bao nhiêu mối tình trong anh không nhớ nữa. Anh nghĩ nàng cũng chỉ là một cuộc tình chóng vánh mà thôi. Anh chỉ muốn được yêu, được chơi đùa như những cuộc tình trước nhưng nàng không phải vậy, nàng đã yêu anh như một mối tình duy nhất trong cuộc đời.

Mùa hè vừa qua, bệnh viện anh làm việc có buổi khám bệnh miễn phí cho các em ở một trại trẻ mồ côi và anh tình cờ gặp nàng trong tình trạng hết sức là buồn cười. Nàng đứng trong nhà vệ sinh nam sẵn quần đến qua đầu gối, mái tóc rối bù, ướt nhèm bám trên khuôn mặt trái xoan. Má nàng đỏ ửng, thẹn thùng, nàng lí nhí thanh minh:

- Em đang cố sửa cái vòi nước.
- Tôi có thể giúp gì không?
- Cảm ơn anh. Em sửa xong rồi.

Mấy đứa trẻ đứng ngoài gọi oang oang vào:

- Chị ơi chị sửa được chưa? Cho bọn em vào với.
- Xong rồi đấy các em vào đi. Nàng nói.

Thế là anh quen nàng cô gái có khuôn mặt trái xoan, nụ cười lúc nào cũng trộm trên môi. Anh ước gì thời gian dài hơn một chút nữa, để anh kịp làm một điều gì đó có ý nghĩa cho nàng nhưng thời gian đã đi rồi không thể quay trở lại nữa. Có lẽ chuyến đi của nàng chỉ dừng lại ở đây thôi. Anh sẽ tiếp tục chuyến đi của mình. Một chuyến đi dài, đến một nơi xa xôi nào đó, Châu Phi hay Nam Phi chẳng hạn để khi dừng lại chuyến đi của cuộc đời anh không thấy phí những ngày đã qua.

Dấu vết...

Nó ngồi xôm, bó gối đợi ấm nước sôi. Thi thoảng như sợ chưa vào điện, nó lại mệt mỏi làm một động tác rất dớ dẩn là sờ vào ấm xem có nóng không. Cứ vài phút nó lại sờ một lần, như thể nếu không sờ thì nước sẽ không sôi được. Trong lúc bó gối ngồi đợi, rõ ràng là nó rất nóng ruột chờ cho nước sôi, nhưng nó không bao giờ mở nắp ấm ra mà chỉ cố tưởng tượng xem nước đã sôi đến mức độ nào. Ngoài cửa phòng những bước chân đàn bà vẫn bình bịch hay lộp cộp đi qua. Khu trọ có 24 phòng trọ, có 17 người đàn bà, ba đứa trẻ con còn lại là đàn ông hết. Nó nghĩ...trong lúc đầu óc đang chập chờn quan sát ấm nước bắt đầu có tiếng réo khe khẽ. Mà nó cũng chẳng biết nó ngồi xôm, bó gối đợi nước sôi để làm gì nữa khi khắp trong căn phòng bừa bộn của nó, chỗ nào cũng có dấu hiệu của nước. Thi thoảng mấy mẹ đàn bà lại thò đầu vào: “Ê nhỏ, cho xin ca nước”.

Thời gian biểu một ngày đối với nó hầu như không bị xáo trộn. Sáng đến trường ngồi nghĩ viễn vông về những điều thầy nói. Trong khi lũ bạn thì đập bàn vì bức xúc một chuyện gì đó có thể là chủ đề biển đảo, chiến tranh, mức sống, hay pháp luật, thậm chí cả một câu văn mà bọn chúng cho là không đúng. Nhưng nó vẫn ngồi yên, thấy chẳng có gì đáng để cáu giận hay bức tức. “Cuộc sống vốn nó đã thế”, mỗi người chỉ cần làm tròn bổn phận của mình đã là tốt lắm rồi. Và nó đang cố để làm tròn bổn phận của một sinh viên là đến trường và nghe thầy giảng, phải cố gắng lắm thì những lời thầy giảng mới không tuột khỏi đầu ít nhất là trong buổi sáng hôm ấy. Và bao giờ con bạn bàn trên cũng ngọ nguậy liên tục, và để kết thúc cho quá trình ngọ nguậy ấy con bạn sẽ quay xuống hỏi nó một câu hỏi lặp đi lặp lại mỗi ngày:

-Ăn sáng chưa? Bao giờ thì được nghỉ giải lao nhỉ? Đói chết đi được.

Nó chỉ mong buổi học kết thúc thật đúng giờ, không quá sớm hoặc quá muộn. Bởi nếu sớm quá thì nó không biết phải đi đâu cho hết khoảng thời gian đó. Đành ra bên xe buýt nhưng phải cố gắng điều chỉnh bước chân cho chậm lại. Công việc ấy thật quá khó khăn đối với nó. Còn nếu buổi học kết thúc muộn hơn thì xe buýt 30 đã chuyển bánh rồi và nó lại phải ngồi chờ tuyến xe sau. Công việc ấy cũng nặng nề không kém.

Chiếc xe bao giờ cũng đi qua đường Nguyễn Thái Học, nơi ấy ngồi ở vị trí bên trái nó luôn thấy một bà cụ ăn xin ngồi lê lét dưới lòng đường, bà chìa nón ra trước mặt mọi người nhưng rất ít người đi qua rồi còn ngoái lại. Nó cũng vậy, khi xe buýt đi qua nó cũng không bao giờ quay lại nữa. Có đôi

lúc nó tự hỏi: “Sao lại có người khổ thế nhỉ?” rồi câu hỏi ấy cũng bị chính nó lãng quên luôn.

Buổi trưa nó sẽ tạt qua cái quán đầu ngõ ăn cơm. Suất cơm cũng không bao giờ thay đổi: Hai nghìn cơm, rau lang xào tỏi, chả quắt lá lốt và thịt kho tàu. Chỉ có giá cả là vài tháng lại thay đổi một lần, mỗi lần nghe chủ quán lên một cái giá mới là nó lại giật mình nhưng nó cũng không thèm kì kèo như những người khác. Đẳng nào mà chẳng phải trả, biết thế thì mặc cả làm gì cho tốn công, nó nghĩ và tự hài lòng bởi suy nghĩ ấy.

* * *

Buổi chiều. Nó thức dậy sau giấc ngủ trưa thì đã 3 giờ chiều. Thò tay vào túi quần moi chiếc điện thoại ra thì bao giờ cái điện thoại cũng đã mất sóng. Trên màn hình hiện dòng chữ “Giới hạn dịch vụ” và phải đến lúc nó thực sự tỉnh ngủ thì những cột sóng đầu tiên cũng mới bắt đầu xuất hiện. Như thể chiếc điện thoại cũng đã ngủ một giấc ngủ dài, cũng đã tạm “chết” đi trong vài tiếng đồng hồ giống như nó vậy. Trong khoảng thời gian ấy nó như không còn tồn tại trong cuộc sống này và cũng chẳng ai quan tâm đến sự tồn tại của nó trên đời này nữa.

Buổi chiều đã thực sự bắt đầu. Bắt đầu bằng cái việc nhàm chán là ngồi đợi nước sôi, là nghe tiếng chân đàn bà đi ngang qua cửa. Mà chỉ cần nghe những tiếng chân ấy nó có thể đoán được đâu là người tốt, đâu là người phạm tục, đâu là người bậm trợn hay bừa bãi. Nó thích cái công việc tỉ mỉ và vô ích ấy để giết thời gian. Dẫu sao thì buổi chiều cũng sẽ trôi qua nhanh cho đến khi mấy mẹ đàn bà rủ nhau ra cái mảnh sân tin hin tập thể dục. Khi ấy là 6h tối. Ở thành phố, nhà cửa lấp lánh ánh sáng nhưng vào mùa hè thì 6h tối cũng vẫn còn thấy dấu hiệu của ngày. Lúc ấy nó ngồi trong phòng, hé mắt qua cửa sổ nhìn các mẹ hô hô cười đùa, buôn chuyện, nói xấu nhau nhiều hơn là tập thể dục. Chẳng thế mà ngày nào các mẹ cũng tập đều đặn nhưng mẹ nào gầy vẫn gầy, mẹ nào béo vẫn nguyên si béo. Cũng giống như cái kiểu một số người vẫn thường đi rửa tội mỗi ngày sau mỗi vụ cướp, giết, hiếp dâm rồi lại tự lặp lại cái chu trình ấy. Kì diệu thay cái gọi là “rửa tội”, nó có sức hồi sinh con người một cách kì lạ, nó cổ xúy cho con người sống theo bản năng và chính nó cũng sẽ làm cho cái gọi là “hồi sinh” kia ngừng đập. Và trong suy nghĩ phút chốc nó thấy cái việc “rửa tội” cũng chẳng khác gì việc tập thể dục của mấy mẹ đàn bà trong xóm trọ nằm tít trong cái ngõ ngách này.

Tối. Nó bê ghế ngồi ra ngoài cửa, từng từng nghe những câu chuyện tào lao của mấy đứa trẻ con đang ngồi túm năm tụm ba trong chỗ tối. Một tiếng trẻ con vang lên lanh lảnh:

-Tối qua tao nhìn thấy bố mẹ tao làm cái trò ấy nhé.

Tiếng thằng khác lại vang lên:

-Sao hôm nào mày cũng bảo là mày nhìn thấy thế? Cứ như là hôm nào mày cũng rình xem ấy.

Thằng bé khi nãy lại lên tiếng:

-Thì tao vẫn rình mà lị. Thế bố mẹ chúng mày có thể không?

Nó thở dài, nó nhìn vào trong những mảng sáng lập lờ của từng cửa sổ buông rèm trong xóm trọ, phòng nào cũng đã bật đèn ngủ, thứ đèn mập mờ tối sáng khiến nó không thể hiểu người ta đang làm gì trong ấy. Chỉ biết được rằng khi bọn trẻ được gọi về nhà, khi những người đàn ông hay đàn bà lén nhanh ra cửa rồi tuôn ra cổng thì xóm trọ lại sáng sủa bình thường. Bọn trẻ con nháy nhau cười hi hi:

-Hết ca một rồi đấy.

Câu này nó vẫn nghe thấy mấy mẹ đàn bà chọc nhau lúc ngồi đánh răng ngoài bể nước. Nó không thật sự hiểu về điều đó, lúc nhỏ nó cũng không được người lớn dạy về điều đó như lũ trẻ ở đây. Nhưng qua những điệu cười hô hố, the thé, ha hả và cái cách họ tranh nhau cái nhà tắm chung mỗi sáng thì thấy chẳng hay ho gì cả. Nhưng nó vẫn thản nhiên. Ngay cả khi con mẹ tóc vàng hoe lúc nào cũng để bù xù như vừa ngủ dậy, hất mặt về phía nó trêu:

-Còn cô, thế hôm qua được mấy ca?

Nó vẫn thản nhiên đánh thứ bột trắng ở miệng mình sủi bung lên. Nó chột hiểu vì sao con người phải đánh răng vào buổi sáng. Và cái công việc đánh răng ấy cũng lòi cuốn nó không kém gì việc ngồi xổm, bó gối trông nồi nước sôi.

Một ngày mới lại bắt đầu.

Nó xé tờ lịch trên tường mà quên nhìn xem hôm nay là thứ mấy.

* * *

Bỗng một ngày nó tự dừng lại làm một công việc rất ngớ ngẩn là lôi tất cả đồng lịch đã xé ra và đếm...đếm...đếm...

501 tờ lịch đã được xé đi, 501 ngày không biết buồn vui, 501 lần chờ nước sôi, 501 buổi sáng ngồi đánh sủi bọt đám kem đánh răng trong mồm mình một cách vô vị. Ngoài những kì nghỉ về quê vào dịp tết 15 ngày, nghỉ hè 45 ngày, còn lại ngày nào lịch cũng được xé đi đều đặn. Chẳng có một ngày nào trong số đồng lịch kia gọi lên trong nó một chút kỉ niệm gì cả.

Nó mang tất cả 501 tờ lịch ra châm lửa đốt. Đốt từng tờ một. Lũ đàn bà, trẻ con túa ra xem, có mẹ độc mồm chửi:

-Con này điên, chắc lại thất tình đây mà. Cẩn thận đêm nay lại có án mạng.

Mấy đứa trẻ chu mồm vào đồng lửa thổi phù phù. Chúng bảo nhau:

-Thổi cho cháy to chết hết mẹ chúng nó đi.

Chẳng biết “chúng nó” là ai, nhưng những bụi tro bay lên trời rồi tủa ra khắp sân khiến nó nhớ đến một buổi tối hơn mười năm trước. Hôm ấy trời cũng có trăng như thế này, tại cái thôn Thiên Định của nó có một ngôi nhà lá bốc cháy bùng bùng. Người chồng đã đổ dầu đốt cháy rồi bỏ chạy theo một người đàn bà, trong nhà người vợ đã bị chết cháy trước khi dân làng Thiên Định kịp đến cứu, đứa con gái tròn mười tuổi đi chơi trốn tìm bên nhà hàng xóm đã chứng kiến cảnh ngôi nhà bốc cháy trong khiếp đảm. Ngọn lửa đã thiêu đốt ngọn lửa căm thù trong lòng đứa trẻ.

Đứa trẻ ấy chính là nó của hơn mười năm trước.

Làng Thiên Định người ta vẫn bảo đó là làng trời định.

501 tờ lịch đã cháy thành tro bụi. Đồng tro mỏng manh đang được một cơn mưa nhỏ gìm xuống mặt đất. Một cơn mưa từ đôi mắt vời vọi như bầu trời. Đã hơn 501 ngày nó mới khóc. Sẽ thật đau đớn và xấu hổ khi phải hận thù, căm ghét chính người cha đã sinh ra mình. Nhưng dẫu sao thì niềm hận thù ấy lại chính là dấu vết còn lại sau những ngày vô vị để chứng tỏ nó còn là một con người không sống cuộc đời thực vật.

Nếu có thể khóc 501 giọt nước mắt thì rất có thể dưới đồng tro tàn kia sẽ có một hạt mầm nảy lên từ sự hận thù ủ kĩ. Có thể đó là một tình yêu, có thể là niềm vui hay hạt mầm của nỗi buồn. Cũng có thể đó chính là hạt mầm của sự hận thù kế tiếp. Chỉ mong sao đừng tàn lụi đi từng ngày bằng việc đánh răng mỗi sáng, ngồi xỏm, bó gối đợi nước sôi và bước lên chiếc xe buýt 30 để bắt đầu cuộc hành trình vô vị.

Trong xóm trọ những ô cửa đã khép, thứ ánh sáng đèn ngủ lơ mờ cũng đã thêm thiếp ngủ. Thi thoảng tiếng trẻ con ngủ mê ú ớ vang lên trong đêm thảng thốt đến tội nghiệp. 501 đêm trước nó không bao giờ nghe thấy những âm thanh ấy.

Nhật ký người câm

Thi lên năm tuổi thì bố mất. Sau đám tang chồng, bà Mai bán đi gần hết đất vườn huệ, chỉ để lại một khoảnh nhà trồng lấy hoa cúc bán thờ. Cái đầu hồi nhà được đục ra để mở một quán nước quay ra đường. Cuộc sống của hai mẹ con nhờ cả vào đó.

Năm Thi học lớp ba, bà Mai dẫn con lên Hà Nội thăm họ hàng. Trên đường đi, trời đổ mưa như trút, chiếc xe khách trật bánh vào hố đường bị lở. Thi thì phải nhập viện, bác sĩ bảo cô bị chấn thương vùng broca khá nặng, sợ rằng sẽ ảnh hưởng đến chuyện phát âm sau này. Bà Mai nghe xong chết lặng. Thi không nói được, chỉ những tiếng ú ớ học lên từ trong miệng. Những âm thanh thoát ra ngọng nghịu méo mó như tiếng nước ặc vào hố đê mùa lũ. Hai mẹ con ôm nhau khóc nức.

Ba tháng sau đi khám lại, bác sĩ bảo giờ nếu muốn chữa trị mất tầm hai trăm triệu, mà cũng chưa chắc đã khỏi hẳn. Thi biết mình không thể nói được nữa nhưng bà Mai không tin điều đó. Suốt chặng đường về Thi không khóc. Cô lấy giấy ghi mấy chữ, bà đọc xong bật nước lên, cắn môi ôm chặt lấy con gái.

Thi quen dần với cách giao tiếp bằng một cuốn sổ và cái bút. Bạn bè cùng trang lứa trong làng đã lập gia đình gần hết. Có đứa đã có con sắp vào lớp một. Bà Mai tuy không nói ra nhưng tìm người mối lái cho con một tấm chồng, hai năm rồi mà vẫn chẳng đâu vào đâu.

Cuộc sống của Thi cứ kín đáo trong cái quán nhỏ. Lâu dần cũng quen, trời bắt sao thì chịu vậy. Hôm nay lại bàn tán âm ỉ chuyện cái An thọt con ông Tự ở đầu làng bỗng dung không chồng mà chữa. Nghe đâu nguyên nhân lại vẫn là cái hội thuyền buôn chuyên mang sành sứ ở tận Bát Tràng lên chợ huyện. Máy người buôn sành sứ, Thi cũng biết vì thỉnh thoảng họ cũng tạt vào quán nước nhà cô sau khi đổ hàng lên bến xong. Bọn họ ăn nói bỗ bã, còn đem lời chọc ghẹo Thi: *À oi da trắng má hồng/ Anh đây thuyền trổng, bến sông đợi nàng.*

Thi cũng biết chuyện mẹ đi tìm mối lái hỏi chồng cho mình. Thi ước mình cũng có một đứa con giống như con An nhà ông Tự. Thi rùng mình, một cảm giác âm áp như hơi thở của ai phả vào, tan nhanh. Thi cố uốn lưỡi phát âm tiếng “MẸ” nhưng những âm thanh vừa thoát ra khỏi cổ họng đã bị xô chuội đi, méo mó, tan vào cơn gió quần lên bụi tre nghe rìn rít.

Hôm qua nghe mọi người nói con An vừa mới sinh được một đứa con gái. Nhà ông Tự cũng đã quen với những lời dèm pha của làng trên xóm dưới. Có thêm tiếng trẻ con trong nhà ông bà ấy cứ như trẻ ra cả chục tuổi. Thậm chí ông còn đặt cho đứa cháu cái tên rất chi là kêu: Lê Minh Ngọc Khánh. Thi nhắm đi nhắm lại cái tên đó trong đầu.

Đến bao giờ cô sẽ có một đứa con, đến bao giờ cô sẽ có một cái tên để âu yếm, để nâng niu. Cô sẽ đặt tên cho nó là..., tên của nó sẽ giản dị thôi nhưng nó sẽ có đôi mắt đen giống cô, sẽ có chiếc mũi cao giống cô... còn môi nó tóc nó da nó nữa... sẽ giống ai. Thi thoáng nghĩ đến mái tóc bông bênh của Khoa ngày xưa, về Tú, anh kỹ sư xây dựng có nước da nâu sạm hay tát qua quán uống bia mỗi trưa đi làm về... Làm thế nào để có một đứa con?

Cô nghe như có hàng ngàn tiếng o o, ong ong ở đâu vọng lại. Thi cứ đứng đó dùng dằng, vàng trắng lá lúa lúc ẩn lúc hiện trong mây. Mọi thứ xung quanh đen đặc. Mưa rơi, Thi chạy về nhà. Hai chân cứ xô vào nhau mà chạy như sợ ai trông thấy hay bắt được, phải chạy thật nhanh, xa khỏi cái bên sông. Chạy được một đoạn đến chỗ qua ngõ nhà ông Tự, bất chợt có tiếng bé Khánh khóc ré lên, rồi tiếng ru con đều đều: *À ơi con ngủ cho ngoan, để mẹ...* Tiếng khóc của đứa bé nhỏ dần, có lẽ nó đang chìm vào giấc ngủ. Tiếng ru con cũng tan dần vào tiếng mưa rồi tắt hẳn. Thi đứng như chôn chân ở đó, cô muốn chạy vào nhà An bế lấy đứa bé mà chạy đi. Trong cổ họng những tiếng ru cứ thành hình rồi đọng lại ở đó không thoát ra được. Những tiếng u ơ ê a bật ra giật cục. Thi không thể cất lên lời ru của mình, chỉ có dòng nước mắt không biết từ đâu cứ trào ra.

Mặt trời vừa xuống bóng một tốp gần chục người kéo lên quán nhà Thi mồ hôi nhễ nhại. Họ uống đã ngà ngà, một gã đứng lên vịn lấy cổ người bên cạnh: đêm nay lên chợ huyện thịt vài con “gà móng đỏ” giải đen chúng mày

nhỉ. Cả hội rú lên cười hô hô hưởng ứng nhiệt tình: gì thì gì chứ cũng phải cho lính mới biết mùi “gà” chợ Ghê thơm thịt thể nào chứ nhỉ. Cả hội lục đục kéo đi gã còn uống thêm một cốc vại nữa mới lật khật bước ra bờ sông. Bóng gã vừa khuất vào cái hút đen sâu thẳm dẫn ra bờ sông, Thi vội vàng dắt xe đi theo...

Về đến nhà thì cũng đã chín giờ hơn, Thi tắm xong vào nhà thì đã thấy tiếng thở đều đều của mẹ. Cô chạy ra đầu hồi nhà luồn tay vào kẽ tường cầm lấy chiếc túi bóng đựng son phấn rồi rón rén bước vào buồng. Thi ngồi trước chiếc gương có in hình đôi công treo từ thời đám cưới bố mẹ, chiếc bóng điện bằng acqui sáng lèn lẹt. Hồi ở lớp mầm non, cô đã là hạt nhân trong các phong trào văn nghệ. Lâu không trang điểm giờ cầm lại thỏi son tay cứ ngỡ ngượng. Trong cái ánh sáng mờ mờ, cô cố vẽ cho mình một khuôn mặt khác, thật lạ, người ta sẽ không nhận ra cô khi gặp lại. Duy chỉ có ánh mắt vẫn đen láy và đôi hàng mi cong vút dù có làm thế nào Thi cũng không thể giấu chúng đi được.

Bà Mai ngày càng cảm thấy những biểu hiện lạ của con mình. Cả ngày cứ ê a lảm bảm mấy câu à à, oi oi, è è một cách ngọng nghịu, rồi lại thỉnh thoảng ê a theo một giai điệu quen quen, lạ lạ. Bà hỏi thì Thi chỉ cười trừ rồi cô lại à à, oi oi. Hỏi đến lần thứ ba vẫn thế, Thi chỉ mỉm cười.

Chiều muộn mới thấy cô đạp xe về giỏ xe mua đầy những cam với táo. Dừng xe xong bước vào nhà Thi chạy

thẳng vào buồng khép cửa lại rồi lại bật đèn ghi ghi chép chép. Sau đó cô ra ngoài rửa mặt rồi ra phụ mẹ trông hàng. Nhưng cái dáng điệu, cử chỉ cứ rụt rè như giấu diếm một điều gì đó khiến bà Mai khó hiểu. Cũng may là nó vẫn cười cười ê a vui vẻ làm bà bớt lo. Chín giờ, bà giục con dọn hàng, nó bảo, hôm nay ngồi thêm chút nữa. Những lúc thế này bà lại thêm, lại nhớ đến cái cảnh ngày nó còn cười nói tíu tít. Nghĩ đến đó bà thở dài quay sang nhìn Thi thì thấy một tờ giấy ghi nắn nót đã đặt cạnh mình từ lúc nào: “Mẹ ơi con có thai rồi”. Bà Mai choáng váng những dòng chữ vừa đọc như bốc lên ập vào mắt. Bà đã cảm thấy bất an, đã lường trước nhiều chuyện nhưng tại sao lại chưa bao giờ nghĩ tới chuyện này. Đâu đó vọng đến tiếng trẻ con khóc!

Khi cái thai lớn lên theo từng ngày cũng là khi Thi càng xanh xao. Bà Mai tắt tả ngược xuôi thuốc thang cả ngày, bao nhiêu tiền dành dụm được bấy lâu giờ bỏ ra hết mà lo cho Thi và đứa con trong bụng. Nhưng tình trạng sức khỏe của cô cũng chẳng thấy khá lên bao nhiêu. Thi cứ ngồi è è, oi oi. È oi chán thì lại ê a cái giai điệu quen quen, lạ lạ mà nghĩ nát bà cũng chẳng biết Thi muốn nói gì? Muốn hát bài gì? Hỏi thì Thi không nói, chỉ mỉm cười.

Chiều nay đang ê a è oi, bỗng dưng Thi cảm thấy bụng rân rân rồi bắt đầu đau dữ dội. Gần ba tiếng trôi qua vẫn chưa thấy thông báo gì của bác sĩ. Đang định gõ cửa vào hỏi xem tình hình thế nào thì thấy cô y tá gọi bà làm thủ tục kí giấy đẻ mổ.

Cứ chốc chốc bà lại quay lên nhìn chiếc đồng hồ treo tường, lại bốn tiếng nữa trôi qua. Bà lẩm bẩm cầu trời khẩn phật. Đang lúc bà định gõ cửa hỏi thì cô y tá lúc nãy mở cửa, vẻ mặt căng thẳng. Vị bác sĩ bước ra, nắm lấy tay bà: là con gái, sức khỏe tạm ổn... nhưng còn mẹ thì... cô ấy gửi lại cho bà cuốn sổ này. Bà Mai mở sổ, những dòng chữ nắn nót của con gái hiện lên:

ngày...tháng...năm...

Con yêu của mẹ, hôm nay mẹ đã phát âm được từ “on” chứ không “oi,oi” như hôm nọ nữa. Còn mấy câu hát ru mẹ tập mãi mà thấy khó quá, chắc là không được. Thôi mẹ chỉ ước mong khi con ra đời mẹ sẽ gọi được tiếng “CON” và sẽ dạy cho con nói tiếng “BÀ”, mẹ sẽ rất hạnh phúc!

Rơi...

Chúng ta đã rơi rất xa ra ngoài quỹ đạo của lí trí. Có những điều chúng ta muốn thậm chí là rất muốn nhưng chúng ta đã không làm được hoặc buộc mình không thể làm. Cứ mỗi ngày sống như thế chúng ta đã vô tình rơi vào cái xoáy hút của cuộc đời. Bỗng một ngày chúng ta ngồi trên tầng cao, chúng ta buồn và rất nhiều người trong số chúng ta đã để thân xác mình rơi từ tầng cao xuống...

* * *

Em ngồi đó, đôi mắt không còn nhìn mênh mông phía trước, bàn tay đã thôi nghịch ngợm trên tóc anh, em thu mình cúi mặt. Anh biết, lại một chuỗi ngày buồn bã ưu phiền dài sẽ đến với em. Anh choàng tay định ôm em vào lòng, nhưng em gượng cười. Em bảo:

-Anh cứ kệ em. Mọi chuyện rồi sẽ qua thôi.

Em lại cười. Nụ cười buồn hơn nước mắt.

Anh nhớ đã từng có lúc em ngồi trên tầng thứ 15 của toà nhà, em ngơ nghe hỏi:

-Nếu em rơi từ đây xuống thì sao anh nhỉ?

Anh cười:

-Thì anh sẽ không còn nắm được tay em nữa.

Em lại bảo:

-Thế thì buồn nhỉ.

Những lúc ấy anh biết là em đang tuyệt vọng, em đang cố tỏ ra mình cứng cáp, em không muốn ai phải lo lắng cho em. Bởi em luôn bảo:

-Em sẽ là bình phong cho tất cả mọi người.

Anh định hỏi: “Như thế có quá sức em không?” nhưng nghĩ thế nào anh lại cúi đầu. Im lặng.

Hôm nay nhẽ ra em định đạp xe một vòng quanh Hà Nội, có thể em sẽ dừng lại ở Hồ Tây để ngắm những con thiên nga đang bơi dập dềnh trên mặt sóng, hay sân vận động Mỹ Đình để ngắm những cánh diều đủ thứ màu sắc được ướp hương bởi những nụ cười. Em bảo chẳng mấy khi có một buổi

chiều mùa hè đẹp thế này mà em thì đã mệt mỏi với những dự định lăm rôi. Em điện một bộ đồ mùa hè ngộ nghĩnh và nhún nhảy:

-Em muốn được đi chơi.

Chúng ta đã dự định mua thật nhiều bím bím bởi có thể em sẽ rẽ vào sở thú, em thích mấy con vật ngộ nghĩnh ấy chúng có thể hiện sự tức giận hay vui buồn nhưng chúng chẳng bao giờ làm em buồn cả. Nhiều lúc em bảo:

-Em thích vào sở thú hơn ra đường, em thích chơi với những con vật hơn với con người.

Anh bảo:

-Em đừng nghĩ quẩn.

Em lấy móng tay mài trên lan can rêu mốc: “Em bị tổn thương”. Anh đã cố để không nhìn dòng chữ ấy.

Nhưng một buổi chiều vui vẻ theo dự tính đã không diễn ra được. Đúng vào cái lúc em đội chiếc mũ chống nắng rộng vành in hoa nổi bật rồi em soi gương, em nháy mắt hỏi:

-Em có xinh không?

Anh chưa kịp trả lời thì điện thoại reo. Em lầm bầm: “Sao tự nhiên mẹ lại gọi vào giờ này nhỉ?”. Anh giục:

-Em nghe đi.

Em thở dài, em linh cảm thấy có điều chẳng lành, tay em hơi run, em nói “A lô ạ!” hơi lạc giọng. Anh chỉ biết im lặng lắng nghe. Cuộc điện thoại kéo dài hơn 15 phút. Giọng em đã run, nước mắt em đã chảy, em bấu vào cánh tay anh để có thể ngồi xuống giường. Những ngôn từ vượt trôi qua tai anh, anh chỉ có thể tưởng tượng mơ hồ ra câu chuyện gia đình em.

-Mẹ biết chuyện đó lâu chưa mẹ?

....

-Thế nó giải thích với mẹ thế nào?

...

-Sao? Người trên công ty nó điện xuống sáng này à mẹ?

...

Em cắn chặt môi, giọng lạc đi. Em nói vội:

-Thôi, để khi khác con điện lại cho mẹ nhé.

Em gập máy rất mạnh, tay bo ngực. Em nói rành mạch với anh:

-Anh về đi. Em muốn khóc.

Chiếc mũ rộng vành trễ xuống, những ngón chân thôi không tíu tít trên thềm gạch hoa trơn tuột. Người ta đi ngang qua ngõ vào phòng nhìn em, người cười, người tái mặt. Anh với tay định khép cửa, em bắn lên:

-Anh cứ để đấy làm sao mà phải đóng.

Im lặng.

Có lẽ em biết mình vừa nặng lời với anh nên em mềm lại:

-Em đang buồn. Anh cứ để cửa mở cho thoáng.

Anh thấy câu nói ấy chẳng ăn khớp với nhau gì cả nhưng trong lúc này không ai có quyền đòi hỏi em phải logic cả. Anh biết một buổi chiều tốt đẹp thế là đã vỡ tan. Ngoài trời nắng đã dịu đi, những đợt gió mát đầu tiên cũng đã về. Nhưng sự im lặng của em khiến anh ngột ngạt. Em đã nín khóc, trước khi nằm xuống giường em dặn:

-Em ngủ một lúc nhé! Nếu không thấy em dậy thì anh cứ mặc em.

Không hiểu sao anh lại gật đầu. Em nằm đấy, gồng đầu lên cánh tay. Mắt nhắm chặt. Nước mắt chảy ướt nhòa hai bên má. Anh biết em sẽ chẳng thể nào ngủ được, em chỉ đang tự trấn an mình còn anh thì đang tự an ủi mình: “Mọi chuyện rồi cũng sẽ qua thôi”.

* * *

-Anh biết không, thằng út nhà em đã bỏ nhà đi rồi.

Im lặng.

-Nó đánh bạc và thua nợ nhiều lắm.

Im lặng.

-Bố mẹ em đều không nói được.

-Sao em...

Anh chưa nói hết câu em đã gắt:

-Em đã bảo anh hãy yên lặng cơ mà.

Im lặng.

-Em không biết sẽ phải làm sao hết. Em biết nếu nói nó, nó cũng không nghe. Nó vốn bướng bỉnh từ lúc nhỏ. Cũng tại ngày xưa bố mẹ em chiều nó quá. Ngày ấy em đã bảo...À mà thôi. Cũng chẳng để làm gì hết, mọi chuyện không ngờ lại đến thế này. Anh có hiểu những gì em nói không?

-Anh biết.

Em lại gắt:

-Em bảo anh im lặng cơ mà.

Thế là một buổi chiều nữa lại qua đi. Đã mấy ngày nay em không ăn uống gì, người em gầy đi trông thấy. Hai hốc mắt trũng sâu nó mách tội em những đêm không ngủ. Anh nhắc nhẹ:

-Em phải giữ gìn sức khỏe.

Em cười:

-Trước đây em mạnh mẽ lắm cơ. Đã có bao nhiêu nhĩ? 1000 ngay 1001 nỗi buồn đến với em? Em đã vượt qua tất cả, bởi đó là những thứ em có thể kiểm soát được. Nhưng lần này em thấy mình bất lực. Thật đấy!

Em nói trong nhát nhoà nước mắt. Em tắt chuông điện thoại suốt mấy ngày, anh gọi cho em máy luôn báo bận. Muốn được nhìn thấy em, anh phải đi từ đầu Hà Nội đến cuối Hà Nội, lần nào em cũng bảo:

-Anh thật là rồi hoi. Em không chết được đâu mà anh sợ.

Im lặng (*Vì em lúc nào cũng muốn anh im lặng khi nghe em nói. Nỗi buồn của em vời vợi*).

-Em vẫn ăn ba bữa, mỗi bữa hai bát cơm và ngủ thì đầy giấc. Mọi việc thế là ổn phải không anh?

Im lặng.

* * *

Nhà em nghèo. Đối với anh thì em đã có một tuổi thơ chật vật. Ba em bệnh nặng, mọi gánh vác gia đình dồn lên đôi vai mẹ. Nhà có ba anh em thì anh trai cả phải đi ở với bà từ lúc nhỏ, em trở thành đứa con gái lớn trong gia đình trong khi sự nghèo đói làm cơ thể em gầy còm, ốm yếu. Ngày ấy đói...Mỗi lần nhắc đến em vẫn cười bảo:

-Giá như anh chỉ phải chịu cái đói một ngày thì anh mới hiểu em sống được như bây giờ là vĩ đại thế nào đâu.

Em cười. Nụ cười buồn hơn nước mắt.

Em vẫn kể với anh rằng bây giờ thì thoảng trong giấc mơ của mình em vẫn mơ thấy những ngày đáng sợ ấy, có nhiều ngày em đói quá ngã quật ra cánh đồng trên tay vẫn còn bầu vào cái rổ, vài ngọn rau dại còi cọc đã bị vung ra đất. Không nhớ nổi cơn đói kéo dài đầu những năm chín mươi đến bao giờ thì hết, chỉ biết rằng nó đã để lại trong tâm trí những người dân quê em một vết hằn nhức nhối. Chính trong lúc khó khăn ấy bố em lại phát bệnh, em không nhớ nổi bố em mắc bệnh gì, chỉ biết bố rất đau đớn, bố hay ôm đầu nằm lăn ra đất. Mẹ em đã đưa bố đi nhiều bệnh viện nhưng ở đâu cũng trả bố về, để có được số tiền chữa chạy cho bố mẹ đã phải đi vay lãi, cứ vay một lãi mười.

Em bảo:

-Sau này khi em hai mươi tuổi gia đình mới trả hết số nợ đó. Thật là ám ảnh.

Anh bảo:

-Nhưng bù lại bố em đã khỏi bệnh, như thế là may mắn lắm rồi.

Em cười:

-Bố em khỏi bệnh là do mẹ em lên rừng hái lá đầy chứ. Bố em là do đất mẹ cứu, cây rừng cứu. Anh thấy núi rừng quê em có thiêng không?

Anh bảo anh không tin, lần nào nói thế em cũng véo anh thật đau. Những lúc ấy em không cười, nhưng lại thấy em rất vui. Những ngón tay em bé nhỏ...

* * *

Anh dẫn em đi bờ hồ chơi nhìn vu vơ ra sóng nước, em bảo em nhớ loài chim sâm cầm, nhớ những con vật nhỏ nhoi bay qua vùng trắng nước. Đôi lúc nghĩ vẫn vợ anh thấy em cũng giống loài chim sâm cầm ấy, cứ mãi miết bay mong đến một bến bờ yêu thương. Anh chỉ sợ đến lúc em đuối sức, loạng choạng rồi rơi xuống bốn bề trống rỗng. Khi đó nếu anh không có ở đây? Hoặc anh không đủ sức nâng dậy đôi cánh của em? Anh sợ. Nỗi sợ làm anh không dám nghĩ thêm điều gì nữa.

Một người đàn bà lại gần mời:

-Hai anh chị có xem một quẻ bói duyên phận hay không ạ?

Em nổi giận:

-Sao bây giờ vẫn còn người làm nghề này thế nhỉ?

Anh ghì tay em lại, khi người đàn bà đã đi xa. Em úp mặt vào đôi bàn tay và bật khóc.

Anh chợt thấy hoang mang.

Em bảo:

-Em sẽ chết mất nếu cứ gặp những người bói toán này. Ngày xưa chính họ đã chĩa vào kí ức của em những vết thương không bao giờ lành được. Anh đừng trách em. Giá mà anh có thể hiểu được. Giá mà...

Mẹ em là một người sống theo tâm linh, từ xưa mẹ đã luôn đi xem bói mỗi lúc gia đình gặp khó khăn. Có một lần em nghe lỏm được câu chuyện của mẹ kể với một người hàng xóm rằng mẹ đi xem thầy bói bảo nhà có tang, tuổi bố mẹ kị nhau, con cái khổ. Em sống với nỗi lo từng ngày rằng một ngày nào đó người thân em sẽ ra đi, có thể là mẹ, là bố, là anh trai, hay em út. Cũng có thể là tất cả. Ý nghĩ ấy khiến em hoảng sợ và đau đớn. Em kể đêm nào em cũng mơ những giấc mơ rất sợ, giấc mơ thấy người ta khênh một cỗ quan tài rất to, em không biết trong cỗ quan tài ấy là ai, em gào thét...Những giấc mơ đã đưa tang kí ức em suốt những tháng năm dài...Em sợ.

* * *

Em về quê đã một tuần. Anh mang chiếc xe đạp đi lang thang khắp Hà Nội cho vui bớt nỗi nhớ em, mà càng đi càng quay quắt nhớ. Em vẫn tắt máy, một ngày em bật máy một lần nhấn cho anh rồi lại tắt. Đôi lúc anh bật cười, khi xa nhau em vẫn luôn bắt anh phải im lặng khi nghe em nói.

Chuyện gia đình em vẫn không suy chuyển được. Đứa em trai không chịu về nhà, cờ bạc suốt đêm rồi lại đánh nhau, trên công ty dọa sẽ đuổi việc. Một công việc ổn định không dễ gì có được.

Em đã gửi cho anh tất cả 7 tin nhắn, chẵn với số ngày em vắng mặt nơi thành phố chật chội này.

TN1: *“Mẹ em khóc suốt ngày. Thi thoảng bố mẹ lại cãi nhau. Có lẽ em sắp nổ tung rồi”*.

TN2: *“Em đã nói chuyện với út, út bảo nó chán đời vì bố mẹ em suốt cãi đánh cãi nhau khiến nó không ngẩng mặt với bạn bè được. Em rất buồn, em đã khuyên nó hết lời nhưng anh biết nó nói gì không? Nó bảo: “Đừng ai quan tâm đến em cả”. Em buồn...”*.

Tin nhắn báo thiếu, anh ngồi đợi suốt một buổi chiều bên Hồ Tây, có rất nhiều tin nhắn được gửi đến nhưng không có tin nhắn nào báo nốt phần tin nhắn còn thiếu của em. Lại gọi cho em, nhức đầu nghe tiếng tổng đài léo nhéo: *“Thuê bao quý khách vừa gọi tạm thời không liên lạc được”*.

TN3: *“.....”*

Anh mở ra không một kí tự gì. Anh thấy như khoảng trống ấy đang lấp đầy nước mắt em, sự vô vọng của em.

TN4: *“.....”*

TN5: *“Anh khỏe không”*

Anh biết là em đang muốn nói với anh rằng “em vẫn khỏe, đừng lo lắng cho em”. Anh thấy mình nhói đau nơi ngực trái. Không tin rằng ngã tư Hà Nội vẫn đèn đỏ, đèn xanh khi vắng em. Năm ngày. Phải! Năm ngày, nhưng anh chưa bao giờ thấy thời gian trì trệ thế.

TN6: *“....”*

Thực ra chẳng có tin nhắn thứ 6 nào cả, chỉ vì ngày hôm ấy anh không nhận được tin nhắn của em, anh nghĩ là tại mạng trục trặc. Anh có hỏi rất nhiều người thì trong số họ nói hôm ấy họ cũng gửi tin đi mà không gửi được. Anh muốn gọi cho em...

TN7: *“Mai em ra Hà Nội”*.

Anh đạp xe một vòng Hà Nội. Tưởng có thể bay lên được. Ngày mai cuộc sống lại trở lại bình thường. Có thể là lại im lặng để nghe em nói...

* * *

Anh đón em ở bến xe. Em cười. Nụ cười se sắt.

Về phòng. Em bảo anh đóng chặt cửa vào. Anh hỏi:

-Để làm gì vậy?

Em trả lời:

-Em muốn khóc.

Và em đã ôm anh khóc. Em bảo em bắt lực rồi, cả nhà em không nói được út. Út đang dần dần rơi xuống một hố sâu nào đó của cuộc đời. Sau chuỗi câu chuyện bật ra trong tiếng nấc. Em cười. Lại cười. Em bảo:

-Em bảo mẹ đi xem bói. Anh thấy em có tê không. Thế là cũng đã đến lúc em không còn tin vào bản thân mình nữa. Em...

Em muốn nói điều gì đó, hai tay em đưa lên cao rồi lại buông thông xuống. Anh bảo (lần đầu tiên anh không muốn im lặng nữa):

-Rồi mọi chuyện sẽ qua thôi.

Em gật đầu:

-Sẽ qua. Sẽ qua. Sẽ qua anh nhỉ?

Nước mắt em đầm đìa. Em bảo đừng lau nước mắt em, cứ để yên cho nó chảy.

Em lại leo lên tầng 15 của toà nhà để nhìn ra mênh mông, khi anh nắm chặt tay em, em cười bảo:

-Anh sợ em sẽ rơi xuống đây sao?

-Không! Anh sợ em bay mất.

Nhưng sao hôm nay thấy em nhẹ bẫng, tưởng như em có thể tan loãng vào không khí, càng nắm tay em càng thấy em đang tuột mất. Dường như em đọc được những suy nghĩ của anh. Em hát. Em hát bài gì đó rất hay. Em bảo:

-Em sẽ không sao đâu. Anh đừng lo nhé.

Khi ở trên cao con người ta thường thấy mình nhỏ bé hơn. Nỗi buồn thì mênh mông hơn, thế giới con người trở nên xa lạ...Trên tầng cao người ta thấy mình không thể bầu vịu vào đâu được, đôi khi người ta buông xuôi...Ta chợt hiểu vì sao khi người ta buồn, người ta hay rơi mình từ độ cao xuống đất. Càng ở tầng cao nỗi cô đơn càng lớn, thế nên bạn đừng bao giờ lên tầng cao hóng gió vào một buổi chiều đẹp trời bạn nhé!

Em bảo:

-Em sẽ không sao đâu. Anh đừng lo nhé.

Anh vẫn nắm tay em rất chặt.